

Hlavná kontrolórka obce Závažná Poruba

Ing. Iveta Jurečková

V Závažnej Porube dňa 30.11.2018

Číslo spisu OZP-S2018/00061
Číslo reg. záznamu: R2018/1634

O d b o r n é s t a n o v i s k o

hlavnej kontrolórky obce Závažná Poruba k návrhu rozpočtu obce

Závažná Poruba na rok 2019 a roky 2020-2021

V súlade so zákonom č.369/1990 Zb. v znení neskorších predpisov, ktorým je uložené hlavnému kontrolórovi vypracovať odborné stanovisko k návrhu rozpočtu obce pred jeho schválením, toto predkladám.

Zabezpečenie zákonného postupu návrhu rozpočtu.

Predložený návrh rozpočtu je spracovaný v súlade so zákonom č.523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a č.583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, zákonom č.564/2004 Z.z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmu územnej samosprávy, Nariadením vlády SR č.668/2004 Z.z. o rozdeľovaní výnosu dane z príjmu územnej samosprávy, zákonom č.582/2004 Z.z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady a zákonom č. 597/2003 Z.z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení všetko v znení neskorších predpisov ako aj platnou rozpočtovou klasifikáciou a ústavným zákonom č. 493/2011 Z.z. o rozpočtovej zodpovednosti (ďalej tieto zákony len číslom). Taktiež zohľadňuje príslušné ustanovenia nariadení obce, ktoré súvisia s rozpočtom, tak, ako je to nižšie popísané.

Návrh rozpočtu je v súlade s § 4 ods. 1 zák. č. 523/2004 Z.z. v spojení s § 9 ods. 1 zák. č. 583/2004 Z. z. spracovaný na 3 rozpočtové roky ako strednodobý nástroj finančnej politiky obce ako územného celku. Návrh rozpočtu v súlade s ustanovením § 9 ods. 4 zák. č. 583/2004 Z.z. na nasledujúci druhý a tretí rok v rámci jednotlivých finančných ukazovateľov nemá záväzný charakter.

Spracovaný návrh rozpočtu bol v zákonnej lehote zverejnený na úradnej tabuli ako aj internetovej stránke obce Závažná Poruba (ďalej len Obec), a to dňa 27. 11.2018, čím boli v zmysle §-u 9 ods. 2 v spojení s § 6 ods. 4 zákona č.369/1990 Zb. v platnom znení splnené podmienky informovania o jeho obsahu a bola daná informácia o možnosti podania pripomienok. V zmysle uvedenej právnej normy dňom vyvesenia návrhu rozpočtu začína plynúť najmenej desaťdňová lehota, počas ktorej môžu fyzické osoby a právnické osoby uplatniť pripomienku k návrhu rozpočtu v písomnej forme, elektronicky alebo ústne do zápisnice na obecnom úrade. Pripomienkou možno v určenej lehote navrhnúť nový text alebo odporučiť úpravu textu, a to doplnenie, zmenu, vypustenie alebo spresnenie pôvodného textu. Z pripomienky musí byť zrejmé, kto ju predkladá. Na ostatné podnety nemusí navrhovateľ rozpočtu prihliadať, a to najmä vtedy, ak nie sú zdôvodnené.

Zabezpečenosť súladu so všeobecne záväznými predpismi

Rozpočet zahŕňa v príjmovej aj výdajovej časti financovanie kompetencií štátnej správy prenesených na obce na úsekoch prevádzky základných škôl, stavebného poriadku, životného prostredia, matriky, registra obyvateľstva, dopravy, a to na základe všeobecne-

záväzných právnych predpisov ustanovujúcich povinnosť štátu financovať tieto prenesené kompetencie. Taktiež je v rozpočte zapracované na základe zmluvného vzťahu financovanie výkonu spoločného obecného úradu v Liptovskom Mikuláši.

Štruktúra rozpočtu v príjmovej a výdajovej časti je v zmysle zákona č.583/2004 Z.z. §10 členená na bežný a kapitálový rozpočet pri stave prebytkového bežného rozpočtu, schodkovom výsledku kapitálového rozpočtu v roku 2019 a finančným zabezpečením tohto schodku v roku prostriedkami z rezervného fondu a z prebytku bežného rozpočtu.

Návrh rozpočtu na rok 2018-2020 vo finančnom vyjadrení.

Názov	Návrh rozpočtu 2019	Návrh rozpočtu 2020	Návrh rozpočtu 2021
Príjmy			
1-bežný rozpočet	1 147 612	1 167 489	1 191 463
2-kapitálový rozpočet	513 741	10 000	10 197
3-finančné operácie	48 000	0	0
Príjmy spolu	1 709 353	1 177 489	1 201 660
Výdaje			
1-bežný rozpočet	1 086 270	1 137 415	1 161 149
2-kapitálový rozpočet	583 241	0	0
3-finančné operácie	39 842	40 074	40 511
Výdaje spolu	1 709 353	1 177 489	1 201 660
Výsledok hospodárenia bežného rozpočtu	61 342	30 074	30 314
Výsledok hospodárenia kapitálové rozpočtu	-69 500	10 000	10 197
Výsledok rozpočtu obce v roku	-8 158	40 074	40 511
Výsledok finančných operácií	8 158	-40 074	-40 511
Celkový výsledok rozpočtu obce	0	0	0

Príjmová časť rozpočtu

Príjmová časť návrhu rozpočtu vo všetkých 3 rokoch počíta so všetkými druhmi príjmov, ktoré sú v podmienkach obce aktuálne vo výške zodpovedajúcej očakávanej skutočnosti. V danom prípade ide najmä o zabezpečenie príjmov v zmysle :

- zákona č. 564/2004 Z.z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, podľa ktorého patrí obciam patrí 70,0 % -tný výnos z týchto daní. V rozpočte na rok 2019 obec počíta s čiastkou 470 tis. eur, čo je vyššie oproti úrovni očakávanej skutočnosti tohto roku o 22 tis. eur z dôvodu vyššieho odhadu týchto príjmov v návrhu štátneho rozpočtu. MF SR doteraz nezverejnilo východiskové údaje pre určenie podielu obcí na výnose dane z príjmov, obec túto výšku odhadla z čiastky určenej v návrhu štátneho rozpočtu pre obce schváleného vládou SR podľa vzorca ustanovenom v zákone, počtu obyvateľov k 1.1.2018 a skutočnosti, že pre rok 2019 sa neočakáva zmena koeficienta, ktorý určuje počet tzv. normožiakov. Ako aj doteraz, je dôležité, aby obec priebežne sledovala plnenie výnosu z tejto dane a včas vykonala prípadné rozpočtové opatrenia, ak by ich vývoj nebol priaznivý.

- VZN obce č. 1/2015 o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v jeho platnom znení
- VZN o opatrovateľskej službe a spôsobe určenia výšky úhrady za poskytovanie za sociálnu službu poskytovanú obcou v platnom znení
- VZN obce o rozsahu a bližších podmienkach poskytovania SS a o platení úhrad za poskytované sociálne služby v DSS a Z pre seniorov v platnom znení
- Uzatvorených nájomných zmlúv a zmlúv o poskytovaní opatrovateľskej služby
- Zákona č. 171/2005 Z. z. o hazardných hrách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
- Schválených resp. očakávaných transferov obce na prenesený výkon štátnej správy
- Uzatvorených nájomných zmlúv a kúpnej zmluvy, u ktorej bolo dohodnuté splatenie kúpnej ceny v splátkach

Súčasne sú zapojené aj ostatné zdroje príjmovej časti, ktoré vyplývajú zo všeobecne záväzných právnych predpisov a ďalších interných predpisov obce. Predložený návrh dáva reálny predpoklad naplnenia príjmovej časti rozpočtu pre rok 2019 ako aj roky 2021 - 2022. Je však potrebné systematicky sledovať a hodnotiť stav plnenia príjmov rozpočtu, prijímať vhodné opatrenia k zabezpečeniu úhrady miestnych daní a miestneho poplatku ako aj ostatných položiek príjmov rozpočtu, udržať percento úspešnosti výberu dane na území obce a včas zamedzovať vzniku stavu pohľadávok.

Rozpočtované kapitálové príjmy na roky 2019-2021 počítajú s prostriedkami získanými z vlastných zdrojov a zdrojov z fondov európskej únie a štátneho rozpočtu, nakoľko bol úspešný projekt na rekonštrukciu kultúrneho domu.

Zdroj kapitálových príjmov	Návrh 2019	Návrh 2020	Návrh 2021
Z predaja kanalizácie odpredanej na splátky LVS,a.s.	10 000	10 000	10 197
Transfer zo ŠR a EÚ	503 741		

Výdavková časť rozpočtu

Návrh rozpočtu bežných výdavkov vytvára podmienky tvorby prebytku bežného rozpočtu a spolu so splátkami za odpredaný majetok, na ktorý bol obcou čerpaný úver postačuje na splácanie istín obcou prijatých úverov vrátane úveru zo štátneho fondu rozvoja bývania a splátok finančného prenájmu majetku obstaraného leasingom.

Analýzou štruktúry bežných výdavkov podľa jednotlivých rokov možno konštatovať, že obec na originálny výkon na úseku školstva nerozpočtuje vyšší objem finančných prostriedkov ako získa zo 40 %-tného podielu obce na dani z príjmu fyzických osôb, ktorý je rozpočtovaný na financovanie školstva.

Rozpočet výdavkov na dom sociálnych služieb a zariadenie pre seniorov je zostavený vo výške očakávaných príjmov zo ŠR a platby od klientov. Tento stav by sa vzhľadom na schválenú novelu zákona o sociálnych službách, ktorá nadobudla účinnosť 1.1.2018 mohol dosiahnuť za predpokladu 100 % naplnenosti kapacity zariadenia. Okrem toho obec však z iných vlastných zdrojov v súvislosti s DSSaZpS financuje výdavky súvisiacimi s 2 úvermi na rekonštrukciu DSS, čo činí v rozpočte na rok 2019 čiastku 26 046 eur.

Rozpočet základnej školy pre rok 2018 je zostavený vo výške očakávanej dotácie na tento prenesený výkon štátnej správy a mal by postačovať na financovanie jej prevádzky. Nie je tu

však rezerva na prípadný havarijný stav, ktorý by mohol vzniknúť najmä z dôvodu nevyhovujúcej strešnej krytiny školy.

V rozpočte nie je premietnutá štátom avizovaná dotácia na školské obedy, nakoľko zákon nebol ku dňu spracovania rozpočtu schválený. Táto skutočnosť však nijako neovplyvní výsledky rozpočtového hospodárenia obce, nakoľko platbu za stravné od rodičov nahradí dotácia. Obec je kapacitne pripravená bez ďalších nárokov na pracovnú silu v školskej jedálni zabezpečiť stravovanie detí „zdarma“.

Na úseku odpadového hospodárstva zostáva skutočnosť, že príjmy z miestneho poplatku za komunálne a drobné stavebné odpady nepostačujú na úhradu výdavkov. V roku 2018 sa očakáva doplatok z iných obecných zdrojov 6 591 eur a v roku 2019 už v čiastke 16 250 eur vzhľadom na avizované zvýšenie poplatkov za ukladanie v súvislosti s pomerom separovaného a netriedeného odpadu v obci. Uvedené je potrebné riešiť zvýšením miestneho poplatku, nakoľko obec by nemala doplácať na túto službu občanovi alebo zvýšiť objem a kvalitu separovania odpadu. Zvýšenie poplatku je možné riešiť výlučne k 1.1., a to nariadením obce, čo k 1.1.2019 už z procesných dôvodov nie je možné. Odporúčam obci zvýšiť osvetu o separácii a informovať občanov aj o dôsledkoch, ak sa stav nezlepší a v priebehu II. polroka 2019 prehodnotiť tento stav a upraviť sadzbu za miestny poplatok za TKO pre rok 2020, ak osvetla separovania nebude úspešná.

Prehľad výdavkov podľa odvetví je nasledovný:

Názov položky	Skutočné plnenie 2016	Skutočné plnenie 2017	Schválený rozpočet 2018	Očakávaná skutočnosť 2018	rozpočet 2019	rozpočet 2020	rozpočet 2020
obecný úrad, poslanci, matrika, register adries a občanov, spoločný úrad, CO	177 293	178 663	188 977	193 093	242 979	235 975	241 527
splátky úrokov	8 488	6 258	7 157	4 570	4 332	3 893	3 548
dobrovoľný hasičský zbor	2 619	4 127	3 800	2 693	7 513	8 970	9 240
správa a údržba miestnych komunikácií	3 830	7 745	9 246	3 330	26 300	15 832	17 844
nakladanie s odpadmi	32 310	30 710	30 555	27 341	37 000	46 120	48 475
služby, životné prostredie a verejné osvetlenie	48 430	33 475	48 107	39 555	45 021	49 743	49 668
šport a telocvičňa	46 914	46 835	45 031	43 424	53 750	63 557	67 932
kultúra- klub mladých, detské centrum, knižnica, Dom MR	24 217	16 700	19 859	15 531	26 300	32 978	34 958
základná škola	133 532	139 066	125 706	144 378	136 371	136 371	136 371
materská škola	76 261	80 422	100 550	91 077	90 000	95 549	96 549
školský klub detí	21 498	23 979	27 550	26 330	26 550	32 256	33 256
školská jedáleň	45 566	65 229	76 880	66 426	82 000	103 310	108 310
DSS a zariadenie pre seniorov	249 642	258 941	246 240	274 456	293 056	293 056	293 056
sociálne zabezpečenie, deti, RP, dôchodcovia, opatrov. služba	15 853	12 430	13 971	13 040	15 098	19 805	20 415
BEŽNÉ VÝDAVKY	886 454	904 582	943 629	945 244	1 086 270	1 137 415	1 161 149

Podľa druhu výdavkov v členení podľa ekonomickej klasifikácie je štruktúra bežných výdavkov nasledovná.

položka bežných výdavkov	Schválený rozpočet 2018	očakávaná skutočnosť k 31.12.2018	rok 2019	rok 2020	rok 2021
mzdy	432 208	422 829	463 090	485 097	487 664
poistné za zamestnávateľa	150 686	151 933	162 602	167 097	172 908
cestovné	2 890	2 161	2 700	2 800	3 100
energie	46 074	66 303	68 984	81 284	84 664
materiál	56 618	64 769	64 021	73 715	75 770
dopravné	7 915	9 704	11 188	13 115	12 855
údržba	35 027	16 208	57 718	61 010	63 860
nájom	3 380	3 305	3 380	3 400	3 410
služby	153 638	157 018	195 409	186 069	190 666
transfery	48 036	46 444	52 846	59 769	63 129
úroky	7 157	4 570	4 332	3 893	3 548
bežné výdavky spolu	943 629	945 244	1 086 270	1 137 249	1 161 574

Z percentuálneho vyjadrenia pomeru k celkovým bežným výdavkom je preukazné, že obec vynakladá najviac na osobné výdavky (mzdy + odvody v roku 2019 tvoria spolu 57,6 %), kde nie je významný priestor na ich znižovanie, nakoľko nenárokové zložky mzdy tvoria nevýznamný podiel. Nárast miezd v rozpočte na rok 2019 je ovplyvnený zvýšením tarifných plátov novelou zákona 553/2003 Z.z., pričom zo strany štátu obce nárast plátov nemajú kompenzovaný. Na úseku školstva a sociálnych vecí je počet zamestnancov v súlade s príslušnými normami platnými na tomto úseku a počet zamestnancov úradu a služieb obce je s ohľadom na vykonávanú agendu a práce, ktoré zabezpečujú skôr podhodnotený.

položka bežných výdavkov	Schválený rozpočet 2018	očakávaná skutočnosť k 31.12.2018	rok 2019	rok 2020	rok 2021
mzdy	45,80%	44,73%	42,63%	42,66%	41,98%
poistné za zamestnávateľa	15,97%	16,07%	14,97%	14,69%	14,89%
cestovné	0,31%	0,23%	0,25%	0,25%	0,27%
energie	4,88%	7,01%	6,35%	7,15%	7,29%
materiál	6,00%	6,85%	5,89%	6,48%	6,52%
dopravné	0,84%	1,03%	1,03%	1,15%	1,11%
údržba	3,71%	1,71%	5,31%	5,36%	5,50%
nájom	0,36%	0,35%	0,31%	0,30%	0,29%
služby	16,28%	16,61%	17,99%	16,36%	16,41%
transfery	5,09%	4,91%	4,86%	5,26%	5,43%
úroky	0,76%	0,48%	0,40%	0,34%	0,31%

Predložený návrh výdajovej časti bežného rozpočtu roku 2019 vytvára podmienky plynulého financovania originálnych kompetencií obce ako aj na obec prenesených pôsobností z orgánov štátnej správy. Sú v ňom zapracované všetky výdavky, ktoré možno očakávať v podmienkach obce a zmluvne dohodnutých záväzkov v súlade s § 7 ods. 1 zákona č. 583/2004, údržba majetku a dotácie, ktoré môže obec poskytnúť podľa § 7 ods. 4 uvedeného zákona, ktoré sú celkom rozpočtované vo výške 36 450 eur, a to dotácia OZ Naveky Závažná 2000, ŠK 28000, BK 4000, LK 2000, ESL 450.

Podnikateľskú činnosť obec nevykonáva.

Návrh výdavkov kapitálového rozpočtu pre rok 2019 v porovnaní s jeho vývojom od roku 2016 je uvedený v nasledujúcej tabuľke. Pre roky 2019 a 2020 nie sú kapitálové výdavky rozpočtované.

BEŽNÉ VÝDAVKY	skutočnosť 2016	skutočnosť 2017	rozpočet 2018	očekávaný stav 2018	rozpočet 2019
OÚ- Prípravná a projektová dokumentácia- sociálne zariadenie	24 447	0	0	0	0
rekonštrukcia zvonov	6 240	0	0	0	0
MK- kontajneroviská	0	0	0	0	0
VÝSTAVBA- územný plán- doplnok	0	8 900	0	0	0
NAKLADANIE S ODPADMI- oplotenie skládky	0	0	3 000	0	3 000
OÚ- Rekonštrukcia a modernizácia garáží a WC	1 450	1 863	0	0	0
Prípravná a projektová dokumentácia- MŠ	0	1 905	0	0	0
Prípravná a projektová dokumentácia- HZ	0	220	0	0	0
Prípravná a projektová dokumentácia- OÚ	0	7 995	0	0	0
Rekonštrukcia a modernizácia- MŠ	0	0	0	75 000	0
Rekonštrukcia a modernizácia- zasadačka obecný úrad	0	0	8 000	0	15 000
Rekonštrukcia- chodník- Kostolná ulica	0	0	8 000	0	0
Rekonštrukcia a modernizácia- HZ	0	0	0	28 216	0
Rekonštrukcia a modernizácia- HZ- spoluúčasť	0	0	0	3 312	0
Rekonštrukcia- spoluúčasť- kotolňa ZŠ	0	0	3 000	1 371	0
Rekonštrukcia- kotolňa ZŠ	0	0	0	22 000	0
Nákup špeciálnych strojov- merač rýchlosti, zrkadlá	0	0	5 000	0	5 000
Rekonštrukcia- Projekt KD- vlastné zdroje	0	0	27 063	0	40 000
Rekonštrukcia- Projekt KD- EÚ+ŠR	0	0	514 191	0	503 741
Nákup doprav. strojov- multifunkč. stroj na čistenie chodníkov, kosenie	0	0	2 900	3 000	0
Prevádzkových strojov, prístrojov, zariadení- kosačka RIDER	0	0	0	0	8 500
Špeciálnych strojov, prístrojov, zariadení- kamerový systém	0	0	0	0	8 000
Prevádzkových strojov, prístrojov, zariadení- MŠ	0	2 490	0	0	0
Špeciálnych strojov, prístrojov, zariadení, techni- Florián	0	2 393	0	0	0
KAPITÁLOVÉ VÝDAVKY	32 137	25 766	571 154	132 899	583 241

Návrhovaná príjmová časť kapitálového rozpočtu v roku 2019 vo výške 10 000 je z predaja majetku obce ako príjem za splátky predaného majetku v minulých rokoch- kanalizácia vybudovaná obcou následne odpredaná správcovi kanalizačnej siete v obci - LVS, a.s. Príjem z predaja pozemkov sa neplánuje. Taktiež sa počíta s kapitálovým transferom vo výške 503 741 eur v súlade so žiadosťou o získanie nenávratných finančných prostriedkov z fondov EÚ a ŠR na rekonštrukciu a modernizáciu kultúrneho domu. V rozpočte je zapracované použitie príjmov z predaja kanalizácie na splatenie istiny úveru, ktorým sa financovalo obstaranie rozšírenia kanalizácie v obci, čo je v súlade s ustanovením zákona o rozpočtových pravidlách ako aj zákona o obecnom zriadení v povinnosti zachovania nezmenšenej celkovej hodnoty majetku mesta. Kapitálový transfer je rozpočtovaný na financovanie rekonštrukcie KD v súlade s účelom a spolufinancovanie obce vo výške 40 000 eur je zo zdrojov rezervného fondu. Taktiež sa použitie rezervného fondu počíta aj na financovanie kamerového systému v obci v celej rozpočtovanej čiastke 8 00 eur.

Súčasťou rozpočtu obce sú aj finančné operácie. V príjmových finančných operáciách je rozpočtované použitie rezervného fondu obce vo výške 48 000 eur, z ktorého budú financované kapitálové výdavky vyššie uvedené. Zostatok do rozpočtu nezapojeného rezervného fondu po zohľadnení jeho zdrojov z výsledku hospodárenia za rok 2018 a plánovaného použitia v roku 2019 je vo výške 113 764 eur, čím sa vytvorila podľa môjho názoru dostatočná rezerva na riešenie prípadných havarijných stavov na majetku v obci.

Pre rok 2019 sa neplánuje prijatie návratných zdrojov financovania a očakávaná dlhová služba obce sa opätovne zníži. K 31.12.2019 podľa odhadu očakávanej skutočnosti 2018 možno očakávať mieru zadĺženia vo výške 21,49 % z bežných príjmov roku 2018 z maximálne možných 60 % a ukazovateľ výšky splátok istiny a úrokov z úverov, ktorý môže dosiahnuť 25 % bežných príjmov predchádzajúceho roka bez dotácií z verejných prostriedkov sa očakáva vo výške 4,46 %.

V súlade s § 4 ods. 5 zákona č. 583/2004 Z.z. obecné zastupiteľstvo schválením Zásad hospodárenia s finančnými prostriedkami Obce Závažná Poruba uznesením č. 24/2016 dňa 19.9.2016 v ustanovení v §3 ods.4 zásad rozhodlo o neuplatňovaní programového rozpočtu obce. Obec Závažná Poruba na základe uvedeného programový rozpočet nevypracovala.

Na základe spracovaného a predloženého odborného stanoviska hlavnej kontrolórky obce Závažná Poruba k návrhu rozpočtu obce Závažná Poruba na rok 2019 a roky 2020 - 2021

o d p o r ú ě a m
Obecnému zastupiteľstvu v Závažnej Porube

s c h v á l i ť

predložený návrh viacročného rozpočtu obce na roky 2019 -2021, s tým že ukazovatele rozpočtu obce Závažná Poruba na rok 2019 sú záväznými ukazovateľmi viacročného rozpočtu a príjmy a výdavky rozpočtov na roky 2020 – 2021 nie sú v súlade s § 9 ods. 4 zákona č. 583/2004 Z.z. záväzné.

Ing. Iveta Jurečková, v.r.
hlavná kontrolórka obce